

Важни дани у јануару и фебруару

Јануар 2016.

Дан Светог Саве – Школска слава, 27. јануар

Свети Сава је први српски просветитељ, духовни отац српске нације и творац српске црквене самосталности. Зато је Савиндан и верски и национални празник. То је крсна слава српских школа. Тога дана се у свим српским школама ломи славски колач, изводи прикладан светосавски програм у коме учествују ђаци са својим учитељима и родитељима. Резање колача исто је као и на дан црквене славе. Свака слава има свога домаћина, који се добровољно јавља, и сваке године се бира домаћин. Обично се на Савиндан увече у школама или домовима културе наставља народно весеље у коме учествују ученици и наставници¹.

У нашој школи се Свети Сава обележава у сва три објекта школе пригодним програмом.

Национални дан без дуванског дима, 31. јануар

Национални дан без дуванског дима традиционално се обележава више од 20 година, а редовно од 2003. године и представља континуирану активност у превенцији употребе дувана и смањивању штетних последица њихове употребе и изложености дуванском диму.

Утицај пушења на здравље, данас је веома добро документован у целом свету. Пушење је један од водећих појединачних фактора ризика за развој најчешћих хроничних масовних незаразних обољења, за утицај на развој и здравље новорођенчади, деце и младих, као и за настанак инвалидности, преране смрти и загађења животне средине.

Дуван је одговоран за 13,7% изгубљених година живота у Републици Србији. Неволња изложеност младих дуванском диму (тзв. пасивно пушење), је изузетно велика (97,4%), јер висок проценат младих живе у породици са пушачима.

Последњих година, због познатих ефеката на здравље активних и пасивних пушача, број конзумента дувана опада, нарочито међу образованим становништвом, али у младој популацији и даље расте.

Због свега наведеног важно је упамтити : „Не почињите да пушите, тешко ћете се одвикавати кад осетите негативне последице ове навике“.

Овај дан се у школи може обележити различитим активностима:

- разговор о штетности пушења на часовима одељенског старешине, природе и друштва, биологије, грађанског васпитања и веронауке, физичког васпитања...
- израда литерарних и ликовних радова на тему очувања здравља и штетности пушења и дуванског дима,
- изложба ликовних радова у холу школе.

Кроз ове активности могу се остварити активности предвиђене Школским програмом, у делу - Програм здравствене заштите.

¹ http://www.svetosavlje.org/biblioteka/Obicaji/slaveiobicaji/Lat_slave47.htm

Фебруар 2016.

Међународни дан безбедног интернета, 9. фебруар

Дан безбедног Интернета (Safer Internet Day) одвија се у организацији мреже "Insafe" сваког фебруара од 2004. године (другог дана друге недеље другог месеца у години) да би се промовисало безбедно и одговорније коришћење онлајн технологије и мобилног Интернета, нарочито међу децом и младима у читавом свету. Сваке године паралелно се организује на стотине јавних догађаја да би се подигла свест људи о проблемима и ризицима којима су деца изложена на Интернету.

Ове године се Дан безбедног Интернета обележава 9. фебруара са темом **„Играј своју улогу за бољи интернет“** Промовише се у Ирској кроз PDST Technology in Education² и Webwise³ Још једном сви ученици, наставници, родитељи и политичари и сви остали позвани су да се прикључе у обележавању овог дана и заједничком раду на грађењу бољег интернета за све, а посебно за децу и младе.

Овај дан има за циљ да подигне свест и знање о томе како треба безбедно користити интернет. Иако је ово тема о којој сваког дана треба говорити, мислити и водити рачуна, важно је децу посебно подсетити на неке корисне информације и линкове⁴.

Деца радо користе информационе технологије па је тешко, чак и штетно за њихов развој забранити им коришћење мобилног телефона, компјутера и интернета. Важно је научити децу како се сигурно користити интернетом и како препознати могућу опасност и ризична понашања.

Неки од потенцијалних ризика за децу приликом свакодневног коришћења интернета су приступ мултимедијалним материјалима неприкладне садржине, долазак у контакт са предаторима преко чет соба, имејлова, социјалних мрежа и слично, откривање и злоупотреба личних информација, вируси, спамови, ненамерно покретање програма који могу компромитовати или оштетити рачунар итд.

Савети за децу, родитеље и наставнике могу се наћи на страни Кликни безбедно.⁵

² <http://www.pdsttechnologyineducation.ie/en/>

³ <http://www.webwise.ie/>

⁴ <http://www.netpatrol.rs/sr/sr/korisni-linkovi.1.100.html>

⁵ <http://www.kliknibezbedno.rs/>

Међународни дан матерњег језика, 21. фебруар

Овај дан обележава се сваке године 21. фебруара од 2000. године, с циљем унапређивања учења и развоја матерњег језика и неговања језичке и културне различитости и вишејезичности.

Матерњи језик је термин којим означавамо први језик који нека особа научи у својој породици. Стручњаци тврде да је знање тог језика врло важно при формирању мишљења, а истраживања показују да особа која није свладила матерњи језик, има проблема с учењем не само других језика, већ и с учењем уопште.

Како је улога материњег језика веома важна у развоју комуникацијских вештина и обликовању свести и кретивности, УНЕСКО је донео 1999. године одлуку о проглашењу 21. фебруара Међународним даном матерњег језика ради промовисања језичке разноликости и вишејезичког образовања, Језици су средство комуникације, они преносе друштвене вредности и идентитета, а могу утицати и на привредни развој. Истраживања показују да половини од шест хиљада светских језика прети нестанак у идућих неколико нараштаја, јер половину свих језика говори само десет хиљада и мање говорника, а чак четвртину само хиљаду особа.

Према „Атласу светских језика којима прети нестанак“ доминантни језици попут енглеског, француског, шпанског, руског и кинеског све брже и више потискују мањинске језике. Језичка разноликост неодвојива је од биолошке разноликости, па је губитак само једног језика губитак за укупни животни потенцијал на земљи, наводи УНЕСКО, истичући своју пресудну улогу у представљању нормативних стратегија и активности у очувању језика.

Нестанак било ког језика представља губитак и осиромашење за целокупно људско знање, истиче УНЕСКО, наводећи као пример постојање низа биљака с врло великим лековитим учинком, али које су познате само традиционалним културама. Ако се изгубе језици и културе, нестаће и знање о биљкама и њиховим лековитим карактеристикама.

Стога Међународни дан матерњег језика има сврху да подсећа човечанство на низ моралних и практичних обвеза којима може очувати лингвистичку разноврсност као једно од највећих богатстава које нам је прошлост оставила.

Овај дан се може обележити кроз сарадњу школског библиотекара и наставника. Активности и теме за разговор са ученицима могу бити:

- разговор о учењу језика, развијање компетенције комуникације и језичке компетенције (Пројекат ПО)
- постављање изложбе ликовних радова на тему језичке разноликости и међусобног разумевања
- читање текстова из различитих научних области на часовима више предмета
- језик и писменост - важност читања за учење и развијање вештина информационе и медијске писмености.